

ИЗВЈЕШТАЈ

О ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

СЛУЖБЕ ЗА ПОСЛОВЕ СА СТРАНЦИМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2016. ГОДИНУ

Број: 01/02/03-07-16-1-613/17

Сарајево, јуни 2017. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА.....	3
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА.....	3
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ.....	4
II	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ.....	6
III	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ.....	7
1.	Увод.....	7
2.	Реализација ранијих препорука.....	7
3.	Систем интерних контрола.....	9
4.	Буџет и извјештавање.....	11
5.	Извршење буџета.....	12
6.	Биланс стања.....	15
7.	Јавне набавке.....	15
8.	Приходи.....	16
9.	Коментари.....	18
	Прилози.....	18

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Службе за послове са странцима Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Служба)** за 2016. годину који обухватају: биланс стања, преглед прихода, примитака и финансирања, преглед расхода и издатака из буџета, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања и анализу извршења буџета – текстуални дио.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство Службе одговорно је за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу проведене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и примјењивим Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI 1000–1810). Ови стандарди захтијевају да поступамо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји Службе не садрже значајне погрешне исказе. Ревизија укључује обављање поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на просудби ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима услјед преваре или грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у циљу одабира ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја. Ревизор такође оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и системе интерних контрола.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

¹ У складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине, Канцеларија за ревизију у оквиру финансијске ревизије проводи ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености.

Мишљење

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Службе приказују фер и истинито, у свим материјалним аспектима, стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2016. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Службе за 2016. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са значајним законима и другим прописима којима се Служба руководи.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Службе је такође одговорно да обезбједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење средстава одобрених буџетом институције за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорност ревизора

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција БиХ и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.² Поред наведене одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Ова одговорност укључује обављање процедура како бисмо прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Службе, према дефинисаним критеријумима, усклађено са законима и другим прописима.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

² Нови ISSAI 4000 је усвојен у децембру 2016. године и замјењује раније ISSAI 4000, 4100 и 4200.

Мишљење

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Службе за 2016. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима којима су регулисане.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на:

- евиденције о употреби возила које не обезбјеђују податке о намјенском кориштењу (тачка 5.1. Извјештаја);
- обављање послова путем уговора о дјелу у континуитету (тачка 5.2. Извјештаја);
- недостатке у процесу набавки који су утврђени код планирања количинске спецификације и рокова за покретања процедура набавки, као и код реализације оквирног споразума (тачка 7. Извјештаја).

Сарајево, 22.06.2017. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Драган Вранкић, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Јасмин Пилица, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Ранко Крсман, с.р.

II КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине проводи ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

Критеријуми за ревизију:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину;
- Закон о финансирању институција БиХ;
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти;
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС);
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ;
- Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ.

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. Увод

Служба за послове са странцима Босне и Херцеговине (у даљем тексту Служба) основана је Законом о служби за послове са странцима³ као управна организација у саставу Министарства безбједности БиХ, с оперативном самосталношћу за обављање послова и рјешавање питања из надлежности Службе. Надлежност Службе утврђена је Законом о Служби за послове са странцима и Законом о кретању и боравку странаца и азилу⁴, а односе се на: инспекцијски надзор и контролу кретања и боравка странаца; вођење управних поступака у циљу рјешавања захтјева за одобрење боравка странцима; стављање странаца који илегално бораве у БиХ под надзор; депортовање/враћање странаца којима је донесено правоснажно рјешење о удаљењу; безбједносне провјере странаца код одлучивања о издавању виза, прикупљање обавјештења и информација о илегалним миграцијама и мигрантима и сл.

Према Закону о служби за послове са странцима, Службом руководи директор, а у његовој одсутности га замјењује замјеник директора. Директора, замјеника директора и помоћника директора за унутрашњу контролу Службе именује Савјет министара БиХ у складу са Законом о министарским именовањима на период од пет година, уз могућност поновног избора за још један мандат.

Сједиште Службе је у Сарајеву.

2. Реализација ранијих препорука

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је финансијску ревизију Службе за 2015. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији и дала позитивно мишљење са скретањем пажње на слабости у систему јавних набавки и на проблематику запошљавања (у погледу кориштења резервних листи АДС-а) и ангажмана лица по основу уговора о дјелу. У Извјештају су дате препоруке у циљу унапређења пословања Службе.

Служба је поступила у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестила нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у циљу превазилажења неправилности идентификованих у ревизорском извјештају за 2015. годину.

Увидом у предузете активности, те освртом на реализацију датих препорука, утврдили смо сљедеће:

2.1. Реализоване препоруке

- Приликом набавке опреме већи број понуђача је доставио понуде, те није било жалби у погледу испуњавања услова из тендерске документације;
- Проведена је процедура јавних набавки за услуге примарне и секундарне здравствене заштите, те је извршен избор добављача за примарну

³ Службени гласник БиХ, број: 54/05 и 36/08

⁴ Службени гласник БиХ, број: 36/08 и 87/12

здравствену заштиту, а за секундарну заштиту је закључен директни споразум због недовољног броја понуда које су пристигле у поступцима избора добављача;

- Усклађен је број возила Службе са бројем који је утврђен Правилником Савјета министара БиХ.

2.2. Препоруке чија је реализација у току

- Активности на даљој изградњи система финансијског управљања, у дијелу који се односи на захтјеве за успостављањем мапе процеса и регистра ризика су у току;
- Планирање појединих ставки буџета је вршено на основу параметара који су били познати приликом планирања, а за које се накнадно испоставило да су измијењени, због чега су средства искориштена за друге намјене кроз одобрено реструктурисање;
- И даље је заступљен одређени број интерних премјештаја запослених, обављање послова радних мјеста службеника који су на неплаћеном или под суспензијом и запошљавање са резервне листе, али у мањем броју него претходне године;
- Успостављен је нешто поузданији систем интерних контрола у дијелу издавања путних налога, евидентирања и правдања примљених аконтација;
- Готовинске исплате за плаћање хотелског смјештаја на појединачним службеним путовањима су заступљене у мањем износу, а приликом организовања одређених догађаја је вршено жирално плаћање;
- Евиденције кориштења службених возила још увијек нису у потпуности успостављене на начин који обезбјеђује поуздане податке о пређеним километрима и гориву које је потрошено за приказане релације;
- Стална средства у употреби су углавном означена инвентурним бројевима, а у већини канцеларија су постављене листе сталних средстава;
- Начин издавања докумената у 2016. години није измијењен па је било неопходно извршити набавку наљепница-одобрење боравка. Према информацијама, одређене активности у смислу аплицирања пројекта ради обезбјеђења донаторских средстава за успостављање новог система регулисања издавања докумената, који захтијева знатна финансијска средства, није могуће без учешћа других институција у реализацији пројекта унапређења биометрије у БиХ.

2.3. Нереализоване препоруке

- Процедуром набавке горива нису обухваћене количине које се реализују из средстава донације, те је исплата наведених издатака реализована готовински путем благајне у укупном износу од 7.144 КМ;
- Није покретана процедура избора добављача за набавку услуга превозија за које се, према специфичним захтјевима, врши ангажовање путем уговора о дјелу. Служба сматра да, узимајући у обзир распрострањеност теренских центара, није могуће обезбиједити преводиоце за поједине језике примјењујући процедуре јавних набавки;
- Ангажовање путем уговора о дјелу за обављање појединих послова је вршено у континуитету, а не за обављање послова привременог карактера;

- Нису окончане активности на усаглашавању Правилника о унутрашњој организацији са одлукама Савјета министара БиХ о утврђивању унутрашње организације органа Управе БиХ и разврставању радних мјеста и критеријима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ;
- И у току 2016. године смо констатовали да су награђене исте особе унутар Службе по основу ангажмана за обављање појединих послова и активности, без распоређивања тих послова и на друге запослене;
- Нису обезбијеђени услови за континуирану контролу уплаћених средстава по основу такси.

3. Систем интерних контрола

Служба је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност послова са законима и другим прописима.

Током ревизије смо утврдили одређене недостатке система интерних контрола:

- Увидом у презентоване важеће интерне акте Службе, који се односе на службена путовања (правилник, одлука, циркуларни допис), можемо констатовати да исти описно не прате праксу која се примјењује у Служби везано за издавање и правдање путних налога. *Сматрамо корисним да се постојећи интерни акт анализира и преиспитају његове одредбе те изврше одређена унапређења у погледу свеобухватног дизајнирања и имплементације система одобравања, обрачунавања, плаћања и евидентирања трошкова службених путовања у земљи и иностранству, узимајући у обзир све специфичности организационе структуре Службе и добру пословну праксу;*
- Готовинско плаћање хотелског смјештаја у земљи је и даље заступљено, мада у мањем обиму у односу на жирално плаћање. Како су из буџетских средстава углавном реализовани путни трошкови који се односе на догађаје који се могу планирати (обуке, семинари, радни састанци и редовна координација са теренским центрима), сматрамо да има простора за даље смањење готовинских исплата. Такође у мањем броју случајева смо утврдили кашњења у правдању путних налога;
- За поштанске услуге није успостављен задовољавајући начин праћења фактурисаних услуга. Уз фактуре нису достављени прилози на основу којих се може потврдити да су услуге реализоване у фактурисаном обиму (нпр. извјештај о послатим пошиљкама, рекапитулација из доставне књиге или други документ о реализованим количинама);
- Код рачуна репрезентације у мањем броју случајева смо констатовали да нису уписана образложења о поводу настанка трошка;
- За поједина стална средства нису сачињени реверси, а код пријема опреме у теренске центре се не сачињавају документи о пријему опреме.

Организација и руковођење:

Унутрашња организација и начин рада Службе утврђени су Правилником о систематизацији из 2009. године. Постојећи правилник није усаглашен са одлукама

Савјета министара БиХ⁵, а према усменим информацијама, није се приступило усаглашавању са наведеном одлуком јер се очекивала измјена Закона о странцима и Закона о служби за послове са странцима, након чега би се приступило и измјени правилника о систематизацији. Како није било конкретнијих дешавања по питању измјене постојећег Закона о Служби, тренутно одређено руководство је да се изврши усклађивање постојећег правилника уз реорганизацију која се може обезбиједити у оквиру постојеће систематизације.

Како је рок за усклађивање описа послова и правилника о систематизацији у институцијама БиХ давно прошао, препоручујемо Служби да оконча наведене активности на усаглашавању постојећег правилника о унутрашњој организацији и систематизацији.

Одређени број радних мјеста државних службеника је током године био непопуњен, због споразумног раскида радног односа, пензионисања и слично. Према презентованим информацијама, посебан проблем је непопуњеност радних мјеста због кориштења неплаћеног одсуства из службе ради именовања на положаје у извршној или законодавној власти те дугогодишње суспензије службеника чији је епилог још увијек неизвјестан. Служба је, на основу закључка Савјета министара БиХ од 03.03.2016. године, тражила сагласност за попуњавање појединих радних мјеста до броја одобреног Законом о буџету, али у току године иста није добијена.

У току ревизије, констатовали смо да постоји одређени број запослених који обављају послове једног радног мјеста, иако имају рјешења за послове другог радног мјеста. Такође смо уочили да одређени број запослених путем рјешења о интерном премјештају обавља послове већег нивоа у односу на радно мјесто које је до тада обављао, а обрачун плате се врши по коефицијенту новог радног мјеста. У одређеном броју случајева на основу рјешења директора се привремено обављају послови другог радног мјеста, без корекције коефицијента, а награђивање запослених у тим случајевима се врши кроз исплату стимулације. Обављање послова другог радног мјеста, интерни премјештаји као и ангажовање запослених путем уговора о дјелу је образложено непопуњеношћу Службе, због чега је тражена сагласност Савјета министара БиХ за попуњавање радних мјеста до броја који је одобрен Законом о буџету.

Број запослених се у току године мијењао те је радни однос засновало девет новозапослених (од тога пет приправника), било је пет интерних премјештаја, један одлазак у пензију, један смртни случај, четири запослена су напустила Службу, од којих је једна особа на неплаћеном одсуству и два запослена су под суспензијом.

У току 2016. године су била три случаја да су у стални радни однос примљене особе након проведене процедуре јавног конкурса, а који су били ангажовани у претходном периоду путем уговора о раду на одређено. Такође, за једно радно мјесто је извршен пријем запосленика кориштењем резервне листе АДС-а због интерног премјештаја другог запосленог унутар Службе на основу личног захтјева и сагласности АДС-а.

Наведено указује на потребу даљег унапређења процеса планирања запошљавања и обављања послова радних мјеста на чије попуњавање Служба не може утицати (на примјер, повратак са неплаћеног одсуства, окончање предмета по основу којих је извршена суспензија и слично).

⁵ Одлука о принципима за утврђивање унутрашње организације органа Управе БиХ, број 65/13 (Службени гласник БиХ број 30/13) и Одлука о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ, број 66/13 (Службени гласник БиХ број 30/13)

Савјет министара БиХ је у децембру 2015. године именовоа директора Службе. Мандат замјенику директора и помоћнику директора за унутрашњу контролу је истекао у септембру 2016. године, а Савјет министара БиХ их је рјешењима из августа 2016. године именовоа вршиоцима дужности на наведеним позицијама до окончања конкурсне процедуре, а најдуже до три мјесеца (до 30.11.2016. године). Након тог рока, Савјет министара БиХ је поново у два наврата доносио рјешења о именовању вршилаца дужности на одређени период, а ни у периоду обављања завршне ревизије није окончано именовање на начин који је утврђен законским прописима.

Мада Служба нема надлежности које се односе на именовања, мишљења смо да нема оправдања за успостављену праксу именовања вршилаца дужности и константно продужавање таквог именовања новим закључцима Савјета министара БиХ, нарочито у периоду када су се таква именовања требала окончати по већ расписаној конкурсној процедури. Поред тога што законским прописима који се односе на именовање руководиоца Службе није утврђена категорија „вршилац дужности“, оваква пракса доводи у питање реализацију послова и задатака за које су, према Закону о Служби, одговорни замјеник директора и помоћник директора за унутрашњу контролу.

Финансијско управљање и контрола:

Служба је тек у 2017. години наставила са активностима на успостављању система финансијског управљања и контроле у складу са Законом о финансирању институција БиХ, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. У јануару 2017. године именована је радна група за израду мапе пословних процеса и регистра ризика, а у току обављања ревизије презентовани су нам описи процеса у појединим организационим јединицама Службе.

Образац Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли за 2016. годину Служба је доставила Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ у прописаним роковима.

Препоручујемо наставак активности на успостављању система финансијског управљања и контроле.

Интерна ревизија:

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁶ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁷, за обављање интерне ревизије у Служби надлежна је Јединица интерне ревизије у Министарству безбједности БиХ. У току 2016. године није вршена интерна ревизија Службе.

4. Буџет и извјештавање

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2016. годину⁸, Служби су одобрена средства у износу од **8.839.000 КМ**.

⁶ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

⁷ Службени гласник БиХ, број 49/12

⁸ Службени гласник БиХ број 101/15

Од укупног износа, за текуће издатке је одобрен износ од 8.319.000 КМ, а за капиталне издатке износ од 520.000 КМ. У средствима за капиталне издатке садржан је износ од 100.000 КМ, чија је реализација планирана из примитака остварених продајом возила. Законом је одобрен број од 230 запослених.

Одобрени буџет је у току 2016. године коригован за износ од 764.657 КМ, те је укупан расположиви буџет Службе износио **9.603.657 КМ**.

Корекција (повећање) средстава је извршена по основу преноса намјенских средстава за реализацију вишегодишњих капиталних издатака (331.062 КМ)⁹, по основу преноса неутрошених средстава из донације (362.513 КМ)¹⁰ и по основу средстава од продаје возила у износу од 71.083 КМ која су остварена изнад планираног износа.

На основу одлуке Министарства финансија и трезора БиХ, Служба је извршила реструктурисање расхода којим су умањена средства за текуће издатке у укупном износу од 105.000 КМ, за колико је извршено повећање средстава за капиталне издатке. У оквиру текућих издатака такође је извршено повећање и смањење на појединим синтетичким позицијама, од чега је најзначајније смањење средстава за енергију и комуналне услуге и повећање средстава за набавку материјала. У образложењу захтјева за реструктурисањем Служба је навела да приликом планирања буџета за 2016. годину нису били познати подаци када ће се извршити пресељење у властити простор и колико средстава је неопходно за енергију и комуналне услуге, које су планиране на основу претходних година. Такође смо информисани да је у процедури планирања средстава за 2017. годину Служба исказала потребе за неопходним набавкама за које је Министарство финансија и трезора сугерисало да се обезбиједи кроз реструктурисање у 2016. години.

Служба је сачинила и доставила Годишњи финансијски извјештај за 2016. годину надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. Извјештај о раду Службе за 2016. годину, према доступним информацијама, није прослијеђен надлежним институцијама до окончања завршне ревизије.

5. Извршење буџета

У Годишњем извјештају Службе за 2016. годину, исказани су расходи у износу од 8.830.623 КМ, што у односу на укупан (кориговани) буџет представља остварење од 92%.

Текући издаци реализовани су у износу од 7.711.533 КМ, а најзначајнији се односе на бруто плате и накнаде (5.707.465 КМ), накнаде трошкова запослених (801.514 КМ), набавку материјала (341.285 КМ), издатке за услуге превоза и горива (84.789 КМ), унајмљивање имовине и опреме (124.923 КМ) и уговорене и друге услуге (176.627 КМ). Капитални издаци реализовани су у износу од 683.874 КМ, вишегодишњи капитални пројекти у износу од 331.062 КМ и донације у износу од 104.154 КМ.

⁹ Неутрошена средства из 2015. године у износу од 400.324 КМ су реализована у износу од 331.062 КМ, па је остатак средстава у износу од 69.262 КМ стављен на располагање за финансирање институција, а за исти износ Министарство финансија и трезора БиХ извршило корекцију расположивих средстава.

¹⁰ Пренесена средства донација у износу од 708.513 КМ су умањена за износ од 346.000 КМ, колико је у 2016. години враћено донатору.

Преглед расхода буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

Бруто плате и накнаде реализоване су у износу од 5.707.465 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 3.373.784 КМ, а порези и доприноси на плате износе 2.333.681 КМ. Исплаћене бруто плате и накнаде се односе на просјечан број од 229 запослених, док је број запослених на 31.12.2016. године износио 231 (у овај број је укључено осам запослених на одређено вријеме, од чега је пет приправника).

У току 2016. године извршена је исплата стимулације за 74 запослених у укупном износу од 38.812 КМ. Исплаћене стимулације су за 45% веће у односу на претходну годину. Као основ за исплату наведени су повећан обим посла, обављање послова и задатака ван радног времена, обављање послова другог радног мјеста поред свог редовног, нарочито обављање радних задатака, ангажовање и рад у комисији за јавне набавке и слично.

Накнаде трошкова запослених односе се на: превоз (224.616 КМ), трошкове смјештаја (9.600 КМ), одвојени живот (6.331 КМ), топли оброк (298.464 КМ), регрес за годишњи одмор (66.900 КМ), отпремнине због одласка у пензију (4.980 КМ), јубиларне награде (49.385 КМ), помоћ у случају смрти запосленог или члана породице (24.900 КМ), помоћ у случају теже инвалидности (14.940 КМ) и порезе и доприносе на накнаде (101.398 КМ).

Издаци за унајмљивање имовине и опреме су реализовани за унајмљивање канцеларијског простора за теренске центре (96.555 КМ), паркинг простор (3.468 КМ) и унајмљивање торњева, релеја и антенских стубова (24.900 КМ). Служба унајмљује простор за смјештај ТЦ Добој, а мјесечни закуп износи 1.736 КМ. Према нашим сазнањима, у Добоју је изграђен објект за смјештај Регулаторног одбора жељезница (РОЖ) у коме постоји могућност кориштења простора који није неопходан РОЖ-у. Сматрамо да би било оправдано да Служба прибави информације о простору који би евентуално могла добити на кориштење у поменутом објекту.

Капитални издаци су реализовани за набавке које је Служба планирала у достављеном захтјеву за средствима те накнадно обезбијеђеним средствима одлуком о реструктурисању. Значајнији издаци се односе набавку компјутерске опреме (76.922 КМ), набавку моторних возила (478.578 КМ), полицијску опрему (64.350 КМ) и софтвере (39.896 КМ).

Вишегодишња капитална улагања реализована су у износу од 331.062 КМ, а односе се на пројекат „Изградња сједишта Службе и Теренског центра Сарајево“. Пројекат је окончан у 2016. години, а укупна реализација из средстава ВКУ износи 6.192.453 КМ. Служба је сачинила информацију о реализацији вишегодишњег капиталног пројекта коју је Савјет министара БиХ размотрио и усвојио на сједници одржаној 28.02.2017. године.

Поступцима ревизије уочили смо пропусте и недостатке на слједећим позицијама расхода:**5.1. Трошкови употребе и одржавања возила**

Трошкови су реализовани у износу од 148.217 КМ, а обухватају набавку аутогума (13.906 КМ), гориво и моторно уље (69.270 КМ), регистрацију моторних возила (11.544 КМ), материјал за поправак и одржавање возила (13.845 КМ), услуге поправки и одржавања возила (4.909 КМ), издаци за прање возила (4.001 КМ) и издаци за осигурање возила (30.742 КМ).

Правилником Савјета министара БиХ Служби је одобрено право на кориштење четири возила, а поред тог броја је, на основу сагласности и интерног правилника, утврђено право на 53 специјализована возила. У току године је реализована продаја 26 возила те је 31.12.2016. године Служба располагала са укупно 54 возила.

Поступцима ревизије утврдили смо недостатке система интерних контрола који се односе на евиденције о кориштењу службених возила, које су основ за документовање намјенске потрошње, те у дијелу који се односе на процедуре стварања и одобравања обавеза:

- У великом броју путних налога нису попуњене све предвиђене колоне (вријеме почетка и завршетка кориштења моторног возила, релација кориштења возила, пређени број километара, укупан број пређених километара у току мјесеца и др.) и да нису тачно уписани подаци о почетној километражи у односу на претходну завршну километражу. Евиденције о утрошку горива и пређеним километрима нису у потпуности тачне и одступају у погледу броја пређених километара и количине насутог горива у односу на податке који су уписани у путним налозима;
- Приликом поправка возила не поштују се у потпуности прописане интерне процедуре, па су у мањем броју случајева захтјеви за поправком упућени након што је реализован поправак, а за ванредне поправке нису издате наруџбенице. Такође смо констатовали да за резервне дијелове који нису обухваћени понудом добављача нису обезбијеђени подаци о цијени у форми предрачуна, а констатовани су и случајеви да није овјерен радни налог о извршеном сервисирању као доказ да је услуга реализована.

Препоручујемо Служби да обезбиједи свеобухватне податке о кориштењу возила, а приликом сервисирања и поправки обезбиједи потпуну контролу над стварањем и одобравањем обавеза.

5.2. Уговори о дјелу

Издаци по основу уговора о дјелу износе 52.069 КМ (нето), а порези и доприноси у износу од 13.902 КМ.

Тестирани издаци по основу уговора о дјелу односе се на трошкове превозилаца, послове административно-оперативне подршке на реализацији програма посебних намјена, обављање консултантских услуга на подручју примјене и управљања информационо-комуникационим технологијама, услуге поправки у имиграционом центру, одржавање обуке из подручја доношења рјешења:

- Трошкови превозилаца реализовани су на основу уговора о дјелу којим је утврђена висина накнаде у складу са Одлуком Службе о накнади трошкова превозија из 2013. године.¹¹ У извјештајима о обављеним пословима који се достављају из теренских центара наведени су подаци о врсти услуге, али у већини случајева није наведен износ накнаде који није наведен ни у захтјеву ангажованог превозиоца. Обрачун накнаде врши референт за обрачун плате, а за сам обрачун нису обезбијеђени контролни поступци (потпис обрачунског радника, контролора). За послове превозија ангажована су у току године 42 извршиоца за различите језике, а укупан нето износ накнаде износи 10.025 КМ;

¹¹ Накнада трошкова превозија утврђена је на основу висине накнаде из Одлуке Савјета министара БиХ о измјени Одлуке о накнади трошкова кривичног поступка према Закону о кривичном поступку БиХ (Службени гласник БиХ 80/12).

- За послове административно-оперативне подршке на реализацији програма посебних намјена закључени су уговори који су реализовани на терет буџета, те су неусклађена образложења о потреби ангажовања извршилаца са извором средстава из којих се врши исплата. Уговори су закључени на мјесечном нивоу, а извјештај о обављеним пословима је уопштен и описан (“обавио је уговорене послове”). За реализацију наведених послова ангажована су три лица у периоду од 5 до 9 мјесеци, а укупан износ нето накнаде износи 21.560 КМ;
- За обављање консултантских услуга на подручју примјене и управљања информационо-комуникационим технологијама ангажован је извршилац који је у претходном периоду као запосленик Службе учествовао у имплементацији информационог система на чијем одржавању је сада ангажован. Конкурс за попуњавање радног мјеста шефа одсјека је поништен у 2015. години, а према образложењима, извршилац путем уговора о дјелу једини је оспособљен да врши унапређења и одржавање система. Обављање послова путем уговора о дјелу вршено је у континуитету током цијеле године, а исплаћена накнада је износила 11.158 КМ. Оваквим начином ангажовања Служба нема обезбијеђено стално одржавање (исто зависи од извршиоца по уговору о дјелу), што свакако представља ризик у одржавању веома битног система Службе.

Сматрамо да ангажовање путем уговора о дјелу није оправдано за послове сталног карактера, те би за наведене послове Служба требала обезбиједити ангажовање у складу са прописима којим се регулише област запошљавања.

6. Биланс стања

Актива Службе се односи на готовину, краткорочна потраживања и залихе (33.794 КМ) и стална средства исказана по садашњој вриједности (11.193.599 КМ). Пасива се односи на краткорочне текуће обавезе и разграничења (943.222 КМ) и изворе средстава (11.193.599 КМ).

Краткорочна разграничења су исказана у износу од 132.185 КМ, а комисија је приликом пописа констатовала из чега се састоји салдо на наведеном конту. Наведени износ је исказан у збирној главној књизи Службе, али смо уочили да је у главној књизи пројекта посебне намјене исказан дуговни салдо на конту разграничења у износу од 268.482 КМ, а у пословним књигама који се односе на непосредну потрошњу износ на разграничењу је 400.668 КМ. У главној књизи пројекта такође су исказани и извори средстава у износу од 139.900 КМ. *Како је пројекат посебних намјена окончан у 2016. години, мишљења смо да треба извршити одговарајућа прекњижења са шифре програма посебних намјена.*

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

7. Јавне набавке

Служба је на основу одобреног буџета утврдила План набавки који је у току године мијењала и допуњавала у складу са расположивим средствима. У измјенама и допунама набавки наведени су и поступци чији је рок за покретање поступка био у периоду који претходи измјени плана (на примјер, планирани почетак набавке је II

квартал, а набавка обухваћена измјеном из октобра 2016. године; одлука о покретању набавке је донесена у октобру, а измјена плана набавке је из децембра 2016. године), или је поступак покренут на основу одлуке, а накнадно је обухваћен допунама Плана набавки. Наведено указује на недостатке у самом процесу планирања набавки и координације активности прије отпочињања процедура набавки. Неусаглашености између Плана набавки и донесених одлука о отпочињању процедура су уочене код набавки за које су средства обезбијеђена из реструктурисања, или су накнадно обезбијеђена из примитака од продаје возила.

Препоручујемо Служби да праворемено утврди потребе за измјенама и допунама набавки, а на основу измијењеног плана набавки покрене поступке набавки.

Поступцима ревизије смо утврдили да се од добављача за набавку горива врше набавке ситног потрошног материјала који није обухваћен уговором, а слична ситуација је констатована и код реализације уговора за одржавање.

Препоручујемо Служби да тендерском документацијом за набавку планира и остали потрошни материјал који ће бити исказан као посебан лот у набавци горива или одржавања возила, или кроз засебну процедуру, у зависности од планиране вриједности.

Такође смо уочили да је у оквиру истог лота планирана набавка различитих предмета набавке (компјутери, принтери, скенери, телефакс апарата, копир-апарати, безбједни УСБ) **па сугеришемо Служби да размотри могућност планирања процедура набавки различите врсте опреме кроз подјелу на лотове како би се остварила боља конкуренција и ниже цијене.**

Недостаци у реализацији оквирног споразума за набавку канцеларијског материјала закљученог у 2014. години констатовани су и у 2016. години. Наиме, у извјештајима о ревизији претходних година констатовано је да количинска реализација појединих роба знатно одступа од уговорене, као и да је знатно већа реализација у односу на вриједност оквирног споразума. Да подсјетимо, оквирни споразум у вриједности од 52.356 КМ потписан је за период од двије године, а укупна фактурисана вриједност добављача до 31.12.2016. године износи 136.604 КМ.

Препоручујемо да се планирање набавке за ову врсту роба обезбиједи на основу података о стварно реализованим количинама у претходном периоду, које ће се кориговати у складу са захтјевима за реализацијом активности у периоду важења споразума или уговора.

8. Приходи

У Годишњем извјештају о извршењу буџета приказани су приходи Службе у укупном износу од 1.442.644 КМ који су остварени од административних такси (1.409.943 КМ), посебних накнада и такси (23.673 КМ), непланираних уплата (9.028 КМ) и новчаних казни (156.270 КМ).

Значајни приходи од административних такси евидентирани су као приходи од издавања одобрења привременог и сталног боравка странаца (1.311.445 КМ), приходи од захтјева, молби, приједлога и других поднесака (41.125 КМ) и приходи од личних карата за странце (37.312 КМ).

Приликом рјешавања одређених захтјева, у теренским центрима се зазимају докази о уплати, те се сачињавају мјесечни извјештаји. Увидом у тако достављене извјештаје, уочили смо да нису једнообразни, па се из појединих теренских центара достављају детаљни прегледи уплата појединачно за сваког уплатиоца, док се из других центара достављају збирни прегледи са укупним износом по тарифном броју/врсти прихода). Достављени извјештаји из теренских центара се обједињују у збирни извјештај на нивоу Службе, али се не врши сравњење са подацима исказаним у Главној књизи.

Подаци из помоћне евиденције се за поједине врсте прихода разликују у односу на податке у Главној књизи, у којој се евидентирају стварно уплаћени износи. Тако су, на примјер, за приходе од одобрења привременог боравка странаца ти подаци разликују за око 70.000 КМ, за приходе од захтјева и молби за око 7.500 КМ, новчане казне за око 41.000 КМ. Исто тако смо констатовали да су у Главној књизи евидентирани приходи од личних карата за странце, а Служба не посједује податке о броју издатих докумената, нити је у њеној надлежности издавање те врсте документа.

На основу свега наведеног сматрамо да су неопходна унапређења у процесу система праћења и контроле наплате прихода, као и сарадња са Министарством финансија и трезора БиХ и осталим институцијама чија се надлежност код издавања докумената у одређеном дијелу преклапа са надлежностима Службе.

Препоручујемо Служби да размотри наведене недостатке и успостави функционалан начин сравњења интерних података (помоћне евиденције) са подацима о наплаћеним приходима, те обезбиједи континуирано праћење током године.

9. Коментари

Служба је у остављеном року доставила одговор у коме је наведено да нема коментара на Нацрт извјештаја о ревизији за 2016. годину.

Вођа тима за финансијску ревизију

Сњежана Баштинац, с.р.

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију

Миро Галић, с.р.

Чланови тима за финансијску ревизију

Фатима Механовић, с.р.

Аднан Мухаремагић, с.р.

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета

Драгољуб Ковинчић, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2016. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2016. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2016. годину

Назив институције: Служба за послове са странцима Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	8.319.000	-105.000	8.214.000	7.711.533	94
Бруто плате и накнаде	5.823.000		5.823.000	5.707.465	98
Накнаде трошкова запослених	881.000		881.000	801.514	91
Путни трошкови	100.000	-10.000	90.000	67.256	75
Издаци телефонских и пошт. услуга	109.000		109.000	93.169	85
Издаци за енергију и ком. услуге	480.000	-170.000	310.000	199.040	64
Набавка материјала	244.000	137.000	381.000	341.285	90
Издаци за услуге превоза и горива	160.000	-30.000	130.000	84.789	65
Унајмљивање имовине и опреме	126.000		126.000	124.923	99
Издаци за текуће одржавање	132.000	-10.000	122.000	83.400	68
Издаци за осигурање	40.000		40.000	32.065	80
Уговорене и друге посебне услуге	224.000	-22.000	202.000	176.627	87
2. Капитални издаци	520.000	176.082	696.082	683.874	98
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме	520.000	136.082	656.082	643.978	98
Набавка осталих сталних средстава			0		
Набавка сталних средстава у облику права		40.000	40.000	39.896	100
Реконструкција и инвестиционо одрж.			0		
3. Вишегодишња капитална улагања	0	331.062	331.062	331.062	100
Изградња Сједишта Службе и ТЦ Сарајево		331.062	331.062	331.062	100
4. Новчане донације	0	362.513	362.513	104.154	29
Превенц. илегалних миграција у БиХ и добров. повратак илегалних миграната		362.513	362.513	104.154	29
Укупно (1+2+3+4+5)	8.839.000	764.657	9.603.657	8.830.623	92

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 28.02.2017. године.

Директор:
Слободан Ујић

Биланс стања на 31.12.2016. године

Назив институције: Служба за послове са странцима Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2015.	31.12.2016.	Индекс 3/2
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	32.555	33.794	104
Новчана средства	14.680	17.112	117
Краткорочна потраживања	17.875	16.682	93
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	10.425.289	11.193.599	107
Стална средства	13.235.274	13.539.220	102
Исправка вриједности	2.809.985	2.345.621	83
Неотписана вриједност сталних средстава			
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	10.457.844	11.227.392	107

3. Краткорочне обавезе и разграничења	1.234.414	943.222	76
Краткорочне текуће обавезе	125.350	255.433	204
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	536.088	555.604	104
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења	572.975	132.186	23
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	10.425.289	11.193.599	107
Извори средстава	10.425.289	11.193.599	107
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	11.659.703	12.136.821	104
------------------------------	-------------------	-------------------	------------

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4, напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 28.02.2017. године.

Директор:
Слободан Ујић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Службе за послове са странцима Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Служба) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2016. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 25/15) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (протокол Министарства финансија и трезора БиХ број 01-08-02-1-1515-1/15 од 04.02.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину (Службени гласник БиХ број 101/15) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Службе.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, _____

Директор:

Слободан Ујић